

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Vinculum matrimonij à S. Augustino explicatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

ficitum, non soluit vinculum matrimonij. Quare, etsi con-
iunx sic adultera, aut vir adulter, tamen neque viro innocenti,
neque innocenti vxori fas est aliud matrimonium inire. Quod
clare affirmat S. Paulus, dum ait: *Quod si discesserit vxor: præ-*
cipere Dominum, manere inuuptam. Solo enim toro & coha-
bitatione, non autem etiam vinculo separantur. Haud igitur
licet alium, vel aliam ducere, vt non solum SS. Patres & Conci-
lia, sed ipse etiam Apostolus paulò infra disertius docet, dum
ait: *Mulier alligata est legi, quanto tempore vir eius viuuit: quòd si*
dormierit vir eius liberata est, cui vult nubat, tantum in Dominos
hoc est, secundum legem Dei; prolis, non libidinis causa; &
cum timore DEI; in Domini Ecclesia, non Pagano, aut
hæretico; id ob periculum peruersionis, Ecclesiâ verantè. Cùm
autem dicat Paulus, *præcipio non ego, sed Dominus, vxorem à viro*
non discedere; si quis vult scire, vbi Dominus præcipiat, apud
Matthæum inueniet Christum dicentem: *Quod Deus coniunxit,*
homo non separet. Et paulò post: *Qui dimiserit vxorem suam, ex-*
cepta causa fornicationis, & duxerit aliam, mœchatur. Vbi sen-
sus non est, cum, qui ob fornicationem licitè dimisit vxorem,
aliam ducendo non mœchari. Sicut enim ex illo: *scienti bonum*
facere, & non facienti peccatum est illi, non licet inferre: *Qui*
igitur nescit bonum, non peccat, cum etiâ sint peccata per igno-
rantiam, vt ait S. Augustinus: ita malè ratiocinatur, qui ex eo,
quia non licet vxorem bonam dimittere, & aliam ducere, col-
ligit, fas esse, aliam ducere, quia malam & adulteram fas est
dimittere. Grande igitur est & firmum hoc vinculum, quia
vsque ad mortem durat.

Cuius vim egregiè expressit D. Augustinus his verbis. *Ca-*
nere debet charitas conjugalis, ne dum sibi querit, vnde amplius ho-
voretur, coniugi faciat, vnde damnetur. Qui enim dimittit vxorem
suam, excepta causa fornicationis, facit eam mœchari. Usque adeo
fœdus illud iniurum nuptiale, cuiusdam sacramenti res est, vt nec ipsa
separatio irritum fiat: quandoquidem, viuente viro, a quo relicta
est, mœchatur, si alteri nupsit: Et ille huius mali causa est, qui re-
liquit. Miror autem si, quemadmodum licet dimittere adulteram,
vxorem: ita liceat à dimissa alteram ducere. Facit enim hac de re

S. Hieronym.
apud Amand.
S. Aug. lib. 2.
de adult. con-
iug. cap. 4.
Conc. Mile-
uit. c. 17. Eli-
bertin. cap 9.
Trid. sess. 24.
Can. 7.1 Cor.
7. 39.
Matth. 19. 6.

Iac. 4. 17.

S. Aug. lib. 12
de adulterin.
coniugijs. c. 8.

III
S. Augustin.
lib. de bono
coniug. c. 9.

1. Cor. 7. 11.
Matth. 19. 9.

sancti scriptura difficilium nodum, dicente Apostolo: ex praecepto Domini, virum à muliere non discedere debere: quòd si discesserit manere inuuptum, aut viro suo reconciliari: dum recedere vtrique & manere inuupta, nisi ab adultero viro non debeat, ne recedendo ab eo, qui adulter non est, faciat eum moechari: reconciliari autem viro, vel tolerando, si se ipsa continere non potest, vel correcto forsitan recte potest. Quomodo autem viro possit esse licentia ducenda alterius, si adulteram reliquerit, cum mulieri non sit potestas nubendi alteri, si adulterum reliquerit, non video. Quae si ita sunt, tantum valet illud sociale vinculum coniugum, ut cum causa procreandi colligitur, nec ipsa causa procreandi soluat. Posset enim homo sterilem dimittere uxorem, & ducere de qua filios habeat, & tamen non licet, & nostris quidem iam temporibus, ac more Romano nec superducere, ut amplius habeat, quam unam uirginem: & vtrique relicta adultera, ut relicta adultero possent plures nasci homines, si vel illa alteri nuberet, vel illa alteram duceret. Et libro primo de nuptijs & concupiscentiis. Usque adeo inter viuentes manent semel inita foedera nuptiarum, ut potius inter se sint coniuges etiam separati, quam cum his, quibus adhaeserunt. Et paulò post: Manet inter viuentes quoddam vinculum coniugale, quod nec separatio, nec cum altero copulatio possit auferre: sicut apostata anima velut de coniugio recedens Christi, etiam fide perditâ, sacramentum fidei non amittit, quod in lauacro regenerationis accepit: redderetur enim procul dubio redenti, si amissa abscedens. Habet autem hoc qui recessit, ad cumulum supplicij, non ad meritum praemij.

IV.

Vide Vasq. d.
1. n. 53. Con.
d. 24. dub. 1.
o. ad b. fil.
q. 7. g. 1. 1. 1.

Eph. 5. 32.

Illud hic obseruandum est, sacramenti nomen duobus accipi modis. 1. Pro signo sacro spiritualis matrimonij Christi cum Ecclesia, per naturam humanam assumptionem, perque unionem amicitiae & gratiae hominum iustorum. 2. Non solum pro eiusmodi signo, sed etiam pro signo efficaci & practico, quale ut esset, primum institutum est à Christo. Quanquam igitur, iuxta e. Gaudens. de diuortijs, etiam infidelium & primum parentum matrimonium illam Christi cum Ecclesia coniunctionem significarit, & eapropter ab Apostolo magnum sacramentum fuerit appellatum; non tamen gratiam conferebat ex opere operato, ut nostrum; etsi ex ipsa natura sua, etiam inter